

které ve své moci má osoba třetí k jich vydání ochotná. Pokud tato třetí osoba zabavení nepřipustí, nelze je provést, a není pochyby, že osoba ta jest oprávněna ku stížnosti na postup při exekučním výkonu (§ 68 ex. ř.) pokud se týče i k rekursu do soudního usnesení vydaného o stížnosti té. Než o takový případ nejde, neboť zabavené auto neměli ve své moci ani firma N., ani Josef P., ani Josef D. Usnesením okresního soudu ze dne 10. července 1924 bylo jmenované firmě povoleno prozatimní opatření uschováním auta ve smyslu Šu 379 odstavec třetí čís. 1 ex. ř.; soudním uschovatelem byl zřízen Josef P., jenž auto měl umístiti v garáži Josefa D-a, což také se stalo. Klíč k dotyčné místnosti obdržel Josef P. Z toho patrně, že ani ohrožená firma ani Josef D. neměli auto, o které jde, ve své moci a že již proto nepřicházejí v úvahu jako třetí osoby ve smyslu Šu 262 ex. ř. Ani Josef P. neměl auto ve své moci. Soudní uschování ať ve smyslu Šu 259 ať ve smyslu Šu 379 ex. ř. jest opatřením, jímž hmotné movité věci se odejímají z moci dlužníka (odpůrce ohrožené strany) a podřizují se moci soudní. Ve své moci nemá tedy věci ty soudní uschovatel, jenž je pouze soudním orgánem, nýbrž výhradně sám soud. Potud souhlasí dovolací soud také s názorem vysloveném v rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu ve Vídni ze dne 27. dubna 1915 R I 192/15 Gl. Ung. čís. 7416. Soudní uschovatel nemůže se tedy zdráhati, by věc danou mu soudem k uschování nevydal za účelem jejího zabavení pro třetí osobu. Kdyby tak přes to učinil, byl by soudem prostě poukázán, aby věc vydal, neboť byla mu jako věc dlužníka soudem odevzdána právě proto, aby byla zachována pro další exekuční úkony pokud se týče pro budoucí exekuci nejen toho, kdož exekuci navrhl, pokud se týče kdož navrhl prozatimní opatření, nýbrž i každého jiného věřitele. Soudnímu uschovateli lze arci přiznati právo stížnosti na postup při exekučním výkonu ve smyslu Šu 68 ex. ř., ale rekurs do usnesení soudního mu nepřisluší. Tím méně přísluší toto právo Josefu D-ovi, jenž toliko poskytnul místnost, kde auto bylo umístěno, pokud se týče firmě N., kteří na exekučním řízení nejsou účastnjeni ani jako vymáhající věřitelé, ani jako dlužníci, ani jako třetí osoby ve smyslu Šu 262 ex. ř. Otázka, zda ku zabavení auta nebylo snad zapotřebí souhlasu okresního soudu, jenž povolil prozatimní opatření, musí zůstatí neřešenou, když rekurenti podle toho, co bylo uvedeno, k rekursu vůbec nejsou oprávněni.

Čís. 4461.

Více škůdce nemůže navzájem uplatniti § 1302 obč. zák., nýbrž jen právo postihu dle Šu 896 obč. zák., avšak ani toto právo jim nepřisluší, byla-li již některému z nich veškerá škoda pojišťovnou nahrazena. Vyplatila-li pojišťovna jednomu ze škůdců pojistný peníz, nevznikl jí náhradní nárok proti ostatním škůdcům.

(Rozh. ze dne 10. prosince 1924, Rv I 1394/24).

Žalobci byli trestním rozsudkem pravoplatně odsouzeni pro přešupek § 16 č. 2 zák. ze dne 16. ledna 1896, čís. 89 z roku 1897 ř. z. spáchaný tím, že prodávali zdraví škodlivé barvivo na vousy, jež koupili

od žalovaného Emanuela M-a, a jež vyrobil a do obchodu uvedl žalovaný Jan N. V civilním sporu byli pak žalobci uznáni povinnými zaplatiti Janu P-ovi, jenž onemocněl po použití onoho barviva, celkem 4311.61 Kč, jež mu zaplatili. Kromě toho utrpěli žalobci další škodu tím, že zaplatili útraty vlastního zastupování a zapravili jiné menší výdaje s věcí související, takže celkem vydali 7723.28 Kč. Pojišťovna R., u níž byli žalobci pojištěni, vyplatila jim celkem 6906.88 Kč. Žalobu, jíž domáhali se žalobci na žalovaných Emanueli M-ovi a Janu N-ovi zaplacení 7723.28 Kč, odůvodňovali žalobci tím, že 1) žalovaní byli odsouzeni pro přestupek Šu 16 čís. 2 zák. ze dne 16. ledna 1896, čís. 89 na rok 1897 ř. zák. spáchaný tím, že Emanuel M. ono barvivo prodal, pokud se týče Jan N., že barvivo to vyráběl, že tudíž ručí žalobcům za veškerou škodu, kterou jim způsobili výrobou a prodejem onoho škodlivého barviva. Tento výrok svůj odůvodňovali dále tím, že původní spor opověděli žalovaným, že je vyzvali, aby jim poskytl zastupování, a že po doručení písemného rozsudku zaslali žalovaným opis rozsudku toho přenechavše jim, zdali se z rozsudku toho chtějí sami odvolat, a že současně je vyzvali, aby nahradili žalobci Janu P-ovi přisouzený peníz s příslušenstvím, — že žalovaní na zprávu a výzvu vůbec neodpověděli. 2) že vzájemná pojišťovna R. postoupila jim svůj nárok na vymáhání oněch obnosů od žalovaných, jež žalobcům nahradila. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** přiznal žalobcům pouze 195 Kč, jež žalovaní uznali, jinak žalobu zamítl. **O d v o l a c í s o u d** k odvolání žalobců rozsudek potvrdil. **D ů v o d y:** Žalobci domáhají se na žalovaných náhrady škody, kterou jim způsobili trestným činem, totiž prodejem barviva, které bylo závadné a zdraví lidskému škodlivé. Aby žalobci tento nárok s úspěchem mohli uplatňovati, museli by prokázati, že jim skutečně z trestného činu žalovaných vznikla škoda. Jest prokázáno, že vzájemná pojišťovna R. na základě pojišťovací smlouvy zaplatila za žalobce 6.906 Kč 88 h, kterým škoda, jim způsobená, byla ve stejné výši hrazena. Rozsudkem první stolice byl jim přiznán peníz 195 Kč. Zbytek neuhrazené a zažalované škody 621 Kč 40 h jsou útraty vzniklé trestním řízením proti žalobcům. Tyto útraty vznikly jich zaviněním. Žalobci byli stejně jako žalovaní povinni, by výrobek (barvivo), než jej dali do oběhu, řádně prozkoumali. Toho však neučinili a tím sami spáchali trestný čin. Nemohou proto žádati náhrady škody svým vlastním zaviněním způsobené. Ale ani z postupu náhradního nároku nemohou pro sebe ničeho odvoditi, poněvadž vzájemná pojišťovna R., nemajíc nároku proti žalovaným, nemohla jej postoupiti žalobcům. Mezi ní a žalovanými nebylo právního poměru. Ani vznikem pojišťovací smlouvy ani zaplacením pojistného peníze nevzniká náhradní nárok sám sebou. Aspoň občanský zákon nemá podobného ustanovení a zvláštního ustanovení § 47 úraz. pojišť. dle kterého postižní nárok pojišťovně přísluší, obdobně použití nelze. Pojišťovna také nevyplácí pojistný peníz v úmyslu, aby zapravila dluh škůdcův, nýbrž v tom úmyslu, aby svůj vlastní závazek ze smlouvy pojišťovací plnila. Pojišťovna také žádné škody nemá, poněvadž plní jen svůj smluvní závazek, za nějž byla předem již honorována. Zaplacením pojistného peníze zaniká náhradní nárok a nemůže již býti postoupen, leda by se tak stalo před zaplacením. V tomto případě však stal se postup teprve po zaplacení, když již právní poměr byl rozvázán, a žalobci

ani netvrdí, že postup se stal již v pojišťovacích podmínkách. Ale v tomto případě není ani příčinné souvislosti mezi škodou vzájemné pojišťovny R. a trestným činem žalovaných. Škoda vznikla jednáním žalobců a byli tito v první řadě, jak již shora řečeno, povinni, aby výrobek do veřejnosti daný jako řádní obchodníci prohlédli. Kdyby byli se tak zachovali, škoda by nebyla vznikla.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání, vytýkající rozsudku odvolacího soudu nesprávné právní posouzení věci (§ 503 č. 4 c. ř. s.), není opodstatněno. Z trestních spisů bylo prvním soudem zjištěno, že oba nynější žalobci byli právoplatně odsouzeni pro přestupek podle Šu 16 odst. 2 zák. ze dne 16. ledna 1896, č. 89 ř. z. z roku 1897, že nedbale prodávali a na prodej chovali kosmetický prostředek, totiž barvivo na vousy, zdraví lidskému škodlivý, ač jim při povinné pozornosti škodlivé vlastnosti známými býti mohly a že civilním rozsudkem ze dne 10. května 1922 byli uznáni povinnými, aby nahradili Janu P-ovi škodu za tělesné poškození, zmíněným trestným činem mu způsobené. Nárok Jana P-a opíral se tedy pouze o trestný čin nynějších žalobců a procesní soudce rozhodl o něm, jsa vázán nálezem právoplatného odsuzujícího rozsudku trestního soudce (§ 268 c. ř. s.). Šlo tedy v onom sporu jen o náhradu škody, kterou zavinili nynější žalobci s v o u v l a s t n í n e d b a l o s t í při prodeji kosmetického prostředku Janu P-ovi, lidskému zdraví škodlivého, a zmíněnými rozsudky nebylo uznáno, že také nynější žalovaní společně se žalobci zavinili tělesné poškození Jana P-a, takže jimi nebyl vůbec založen právní poměr mezi poškozeným Janem P-em a nynějšími žalovanými. Žalobci nemohou se tedy dovolávat ustanovení Šu 1302 obč. zák. o dělení škody, když jen sami byli k náhradě škody Janu P-ovi odsouzeni, poněvadž ustanovení Šu 1302 obč. zák. předpokládá poměr poškozeného ku škůdcům, zde však jde jen o poměr více škůdců mezi sebou a mohli by žalobci uplatnit proti žalovaným jen právo postihu podle ustanovení Šu 896 obč. zák. a domáhati se na nich náhrady v poměru tam uvedeném, pokud sami ze svého majetku poškozenému škodu nahradili. Než nižšími soudy bylo zjištěno, že z pojistného, vzájemnou pojišťovnou R., žalobcům vyplaceného, úhrnem 6.906 Kč 88 h, byla uhrazena nejen veškerá škoda Janu P-ovi a útraty sporného i trestního řízení, nýbrž i žalobcům samým vzniklé útraty a ježto žalovaní žalobní nárok částkou 195 Kč uznali, zbývá již jen z náhrady sporem vymáhané částka 621 Kč 40 h, o které nižší soudy správně rozhodly, že žalobci nemají na ni právního nároku, poněvadž částka tato jest ve skutečnosti zbytkem trestních útrat, které vznikly žalobcům jejich vlastním trestným činem, a stačí tu ku správným důvodům nižších soudů odkázati. Žalobci tedy neprokázali, že nějakou škodu ze svého majetku uhradili, jejíž náhradu by byli oprávněni postihem (§ 896 obč. zák.) na žalovaných požadovati. Vyplatila-li pojišťovna pojistné 6.906 Kč 88 h, plnila jen svůj závazek ze smlouvy pojišťovací, kterou právě převzala nebezpečí cizí škody, obdrževši za to protihodnotu v zaplacených premiích, vypočítaných dle pojišťovací statistiky na její úhradu ano i obchodní zisk. Z tohoto dů-

vodu nevznikl jí nějaký postizní nárok na náhradu škody proti žalovaným jako škůdcům a nemohla jej ovšem ani žalobcům platně postoupiti.

„Čís. 4462.

Předal-li kupitel prodávateli ku »vyrovnání« ve smlouvě »vykázaného« nedoplatku kupní ceny směnku, jež byla hotova až na podpis prodávatele jako vydatele, nastala tím přeměna dosavadního obecnoprávního dluhu ve dluh směnečnoprávní. Kupitel byl nadále oprávněn a povinen platiti pouze tomu, kdo se vykázal směnkou a s ním po případě ujednati, že na místo části směnečného dluhu nastupuje nový obecnoprávní dluh, knihovně zjištěný.

(Rozh. ze dne 10. prosince 1924, Rv I 1429/24.)

Žalobě spoluprodávatelky proti kupitelům domu o zaplacení poloviny nedoplatku kupní ceny bylo oběma nižšími soudy vyhověno. Nejvyšší soud žalobu zamítl.

Důvody:

Jest nesporně zjištěno, že smlouvou trhovou ze dne 27. ledna 1923 bylo mezi tehdejšími prodávateli Františkem Č-em a žalobkyní Marií Č-ovou a žalovanými jako tehdejšími kupiteli polovice domu ujednáno, že se zbytek kupní ceny 70.000 Kč vyrovnává směnkou, a že důsledkem toho žalovaní vydali a jako příjemci podepsali směnky, znějící na 50.000 Kč a 20.000 Kč a je prodávatelům odevzdali. Nižší soudy přezírají ve svém právním posouzení tuto skutečnost a odepírají jí jakýkoli právní význam, uvádějice ve svých rozsudcích v podstatě, že tím nedošlo ku zrušení závazku ani zaplacením dle §u 1412 obč. zák., ani dáním na místo placení dle §u 1414 obč. zák. a že toto zrušení bylo by se mohlo státi jen skutečným placením dlužné částky k rukám oprávněných věřitelů, jímž byla co do polovice žalobkyně. K názoru tomu dospívají nižší soudy přes to, že v tomto směru námitka se strany žalobkyně výslovně ani vznesena nebyla, úvahou, že ony směnky nejsou vůbec směnkami, ježto na nich scházel podpis vydatelů, jimiž dle zjištění soudu měli býti oba prodávatelé (čl. 4 a 36 směn. řádu). S názorem tímto souhlasiti nelze. Podpis vydatelův na směnce jest arciž podstatnou náležitostí směnky a nesmí scházeti, jde-li o uplatnění směnečnoprávního nároku ze směnky. Tím však není řečeno, že směnka, která ještě nevykazuje tohoto k platnosti nezbytného skripturního aktu, jest prostě právně bezvýznamným kusem papíru, jak nižší soudy za to mají. Zákon (směnečný řád) nepředepisuje, že se na směnku mají vepsati jednotlivé skripturní akty nebo zákonné náležitosti v určitém časovém sledu, a proto může také papír (směnečný blanket), jako směnka ještě nehotový, opatřený akceptem odevzdán býti k pozdějšímu vyplnění (podpisem vydatele) na ten způsob, že příjemce papíru může směnku vyplniti teprve tehdy, až dojde k tomu, by z ní vlastník směnky směnečnoprávní nárok uplatnil; tím nabývá samostatného, neodvolatelného, docela i zděditelného a